

ISTEDGADE GRØNNE SPOTS OG BÆREDYGTIGE OMVEJE

1. Baggrund

Istedgade er en af Danmarks mest kendte gade med en spraglet fortid og nutid. Her holdt sprutkartellerne til i 20'erne og modstandsgrupperne i 40'erne. Her sprang pornoen ud i 70'erne og hipsterne i 00'erne. Denne kilometer lange gade rummer alle former for liv og leben men mangler naturen i form af træer, planter og andre former for grønt. I en gennemgang af de sidste ti års borgerinvolveringer i og omkring Istedgade har beboerne råbt på flere træer og mere grønt. I flere af involveringerne er det helt op til 70% af alle spørgsmål som går på grønne tiltag. Og i gennemsnit er det omkring 40 % af alle spørgsmål der omhandler naturen uden at det dog har resulteret i mere grønt på Vesterbro! De sidste 10 - 15 år er naturen blevet mindsket på Vesterbro og der er nu kun 3,4 m² grønt per indbygger mod 50 m² per indbygger i København generelt.

Der bor 35.000 på Vesterbro, og i dag skal børnene køres væk, hvis de skal spille fodbold

Niels Vestergaard,

tidl. formand for Vesterbro Lokalråd.

I de senere år har der været et stort fokus på naturens rolle i samfundet. Om det er naturen i et miljøperspektiv, som noget der skaber fællesskab, "tilbage til naturen" tendensen eller som stressmindsker eller andet, så har naturen sat sig på dagsordenen. Projektet ser dette fokus på naturen som en samlende kraft. Naturen er et interessefelt på tværs af kultur, sociale strukturer og alder m.v. Man kan godt sammenligne interessen for naturen, i de senere år, med de store idrætsgrene som en interesse, hvor der er et fællesskab og simple spilleregler. Og selv om man ikke rigtig er interesseret, så har man alligevel en holdning til den. Dette gør, at naturen som et interessefelt, er et perfekt match i inddragende processer som dette projekt.

Om mennesker i grønt:

Du får meget stort gavn af de første fem minutter.

Vi bør tilskynde folk i travle og stressede miljøer til at komme ud regelmæssigt, selv for korte øjeblikke»

Jules Pretty fra Essex Universitet

I et samfundsperspektiv kan en spot-begrønning af Istedgade også støtte op om kampen mod stress. Der er ca. 430.000 danskere som har stresslignende symptomer og forskningen viser at grønt har en positiv indvirkning på stresssymptomer.

Det skal være nemmere at finde grønne oaser på Istedgade, hvor man kan finde ro og fordybelse.

Kenneth A. Balfelt og Jon H. Nedergaard

Disse inspirationspunkter, en spraglet gade, beboer med grønne ønsker og naturen som omdrejningspunkt blandes med de kunstprocesser som Kenneth Balfelt og Jon H. Nedergaard står for. Balfelt har igennem årtier arbejdet med kunst som en inddragende proces om byrum bl.a med beboer i Tingbjerg, socialt udsatte på Vesterbro og senest en terapihave i højsikkerhedsfængslet i Halden, Norge. Københavns Kommune og Statens Kunstfond har inviteret billedkunstner Kenneth A. Balfelt til i samarbejde med Jon H. Nedergaard at levere en kunstproces i samspil med Københavns Kommunes renovering af Istedgade. Istedgade er ved at blive renoveret med bredere fortove, små pladsdannelser, sænket trafik og bedre cykelforhold.

Det er i med dette mix at vi tager afsæt med ISTEDGADE GRØNNE SPOTS.

2. Målgruppe

Målgruppen er beboer og brugere af Istedgade og dens sidegader. Brugere er defineret som virksomhedsejer, butiksejer, handlende, gadens kendte socialt udsatte, m.m. Aldersmæssigt er der ikke en fast målgruppe, alle er velkommen i de processer som projektet gennemgår, men vi ønsker at sikre at der er processer både med børn, unge, voksne og ældre.

3. Projektets formål og kort beskrivelse

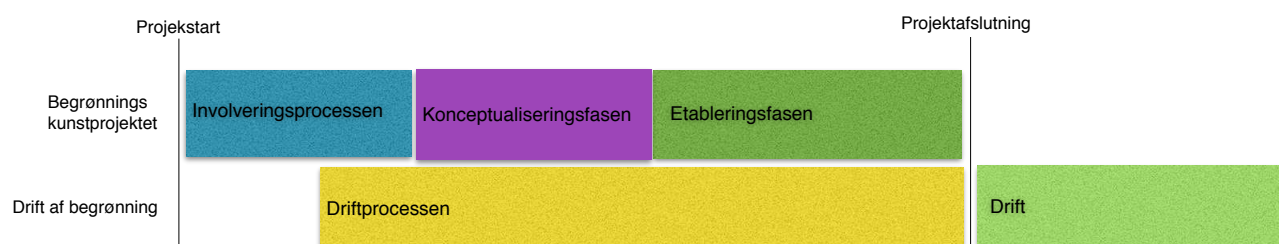
3.1 Formål

Det primære formålet med projektet er, at lokale aktører (beboere og brugere) udvikle Istedgade til at blive en af Danmarks mest grønne bygader, med afsæt i de ønsker de har defineret i adskillige brugerinvolveringer om det off. rum på Vesterbro. Og at skabe en bæredygtig proces, hvor vi sikrer at det færdige begrønningskunstværk bliver passet og plejet i en brugerinddragende driftsproces i samarbejde med Københavns Kommune og andre lokale aktører.

Sekundært har projektet et formål om at skabe en inddragelsesproces, som går på tværs at sociale lag, for ved et fælles projekt at bygge bro over konflikter.

3.2 Kort beskrivelse

ISTEDGADE GRØNNE SPOTS vil begrønne dele af Istedgade i tæt samspil mellem kunstteamet, lokale aktører, beboere og brugere af Istedgade. Igennem to år, med projektstart januar 2015, vil projektet inddrage og involvere Istedgade ved 4 processer: 1) opstart på involveringsprocessen, 2) konceptualiseringsfasen, 3) etableringsfasen og 4) driftprocessen. Disse processer (se mere under punkt 4 - Aktiviteter) vil danne basen for en kunstnerisk og involverende proces, hvor processen indoptager de inddragedes ideer, forslag, holdninger og resurser og kvalificerer disse fagligt. Af de fire processer skiller driftprocessen sig ud som en særskilt proces som bliver afviklet sideløbende

med de tre andre processer.

I projektet vil der være et stærkt fokus på involvering, brug af specifikke fagligheder, kunstens redskaber, social udvikling og naturen.

Involvering

Et af de helt centrale elementer i ISTEDGADE GRØNNE SPOTS er involvering af Istedgades beboer og brugere - ud fra deres egendefinerede behov og ønsker om mere grønt. De grundlæggende termer for involveringen i projektet er, at beboere og brugere vil blive involveret omkring hvor de bor, har deres butik, arbejder, opholder sig, m.m. og vil have en reel mulighed for at være med i alle faser af processen.

Fagligheder

Igennem hele processen vil de blive inspireret og udfordret af relevante fagligheder som vil styrke den samlede proces. Kunstteamet har en bred vifte af specifikke fagligheder såsom projektledelse,

brugerinvolvering, byggefaglig viden, viden om beplantning m.m. og der vil i hver af de enkelte processer, blive vurderet om der er brug for andre specifikke fagligheder.

Kunstens redskaber

ISTEDGADE GRØNNE SPOTS bruger en del af kunstens muligheder, for at skabe en mere fri ramme til processen. Når f.eks. en kommune er ude og etablere en vej, så er der en masse regler, rammer og faglige afgrænsninger, som skal overholdes med fare for en idéforladt proces. I en kunstproces er der en helt anden mulighed for at eksperimentere med nye og ikke gængse ideer og derved opnå en ny viden. I processerne med beboerne har kunsten i sin grundterm mulighed for at skabe en mere kreativ proces, som frisætter de deltagende fra de mange rammer hverdagen og normale byudviklingsprocesser rummer.

Social udvikling

Istedgade er en gade med et væld af sociale lag, sociale fællesskaber og sociale udfordringer. Det er tydeligt, at der sjældent bliver ageret på tværs af de sociale lag og når det sker, er det sjældent som ligeværdige parter, men f.eks. mere i offer - redder rollen. I ISTEDGADE GRØNNE SPOTS er det et mål, at udfordre de sociale fællesskaber ved at bryde de sociale skel og agere på tværs af dem. Og skabe et ligeværdigt fællesskab om en fælles proces. Forudsætningen for at dette kan ske er at projektet er vedkommende for alle parter. Her er naturen en sikker vinder!

Naturen - projektets omdrejningspunkt

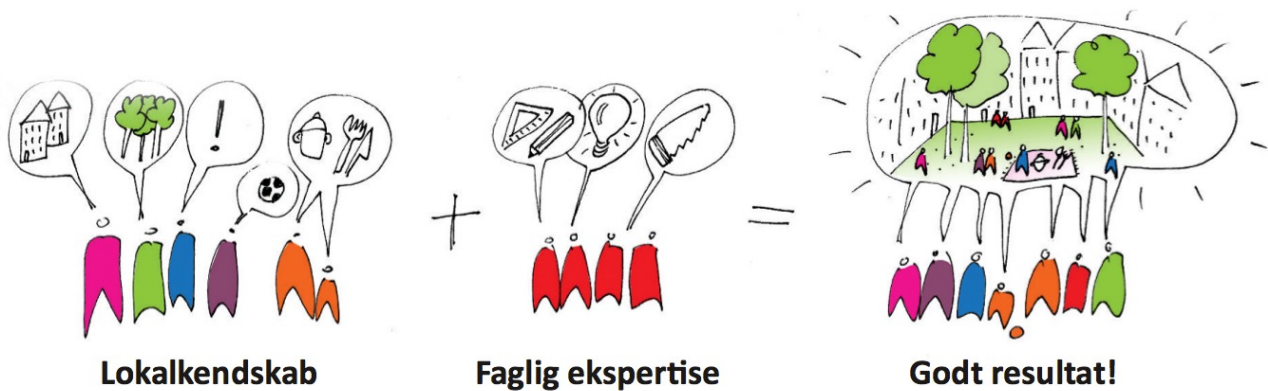
Baggrunden for naturens positive indvirkning og dermed tiltrækning for os mennesker, er at vi som biologiske væsner har millioner års erfaring med naturen, mod kun 100 år med by- og menneskeskabte miljøer. I unaturlige bymiljøer får vi 11 millioner indtryk hvert sekund i en del af hjernen (hippotalamus), som vi skal sortere og hvoraf vi kun indoptager 15-20 indtryk. Men er vi i natur- og havemiljøer går informationerne en anden og kortere vej i hjernen (via amygdala), og da sorterer vi ikke i indtrykkene, men scanner snarere konstant omgivelserne. Denne del er ubegrænset og kræver ingen energi, hvilket betyder at 'den rettede opmærksomhed' kan hvile. Så det svare lidt til at vi har en lommeregner til at bearbejde byindtryk og en mainframe computer, til at bearbejde naturens indtryk! Det første er årsag til stress - den anden en mulighed for at afhjælpe stress.

Det åbenlyse for os alle er at naturen er væsentlig for os mennesker og i høj grad er klemt ude af byen. Hvor er vores forbundethed? Hvor er årstiderne? Hvor stammer maden fra? Hvordan virker naturen og dermed os selv som biologiske væsener? Hvordan bliver vores natursyn dannet, når vi kun ser "beton"?

Disse spørgsmål prøver projektet at svare på konkret: Ved i større skala at indsætte naturen i et stykke af byen og genskabe partnerskabet imellem mennesker og natur. På denne måde er projektet også et pilotprojekt, for at se på hvad naturen kan gøre for mennesker i byer.

4. Involvering - aktiviteter

Hele vores måde at involvere på ift. aktiviteterne bygger på værdier og erfaring for 15 års byrumsprojekter. Vi ser at nøglen til en succesfuld forandring af det offentlige rum, er kombinationen af den lokalkendskab som beboerne har og faglighed. De er superbrugere og har uendeligt mere kendskab til og erfaring med deres lokalområde end nogen arkitekt, byplanlægger

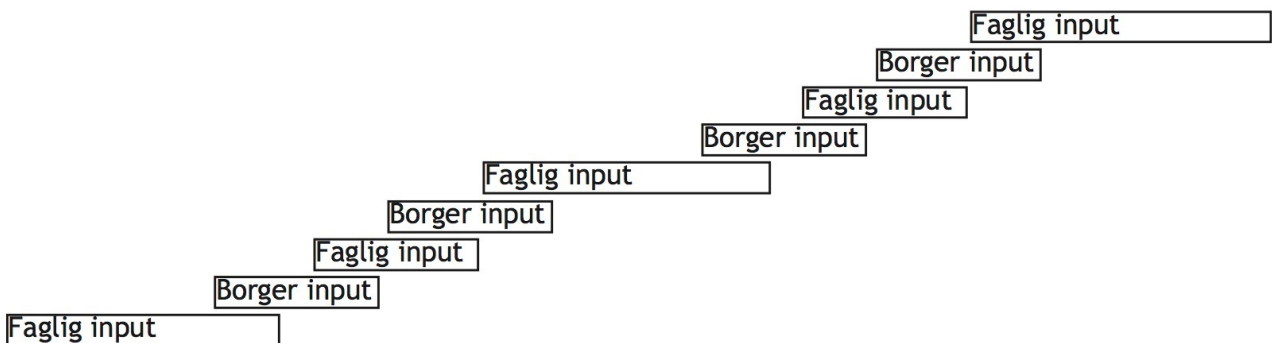
eller antropolog har. Vi har derfor øvet os i alle vores projekter på at få adgang til denne enorme viden hos lokale og via vores faglighed oversætte den til konkrete fysiske og sociale tiltag.

Vi benytter os af metoder som samproduktion og (det egenudviklede) platformsinvolveringsudvikling som er en lag på lag opbygningsmodel. Her er brugerne involveret i hele processen og bliver dermed kvalificeret til at deltage. Modsat den traditionelle model, hvor brugerne først bliver involveret, når fagfolkene har arbejdet sig meget langt ind i opgaven og som dermed ikke længere er åben for inputs. Vi arbejder modsat med at opstarte processen før opgaven er defineret. Inputs fra konteksten indoptages i opgaveløsningen, som gøres mere vedkommende. Men ligeså vigtigt er det at brugerne følger med i opbygningen gradvist og derfor ved hvilken retning den tager. Det skaber langt højere kendskab til og forståelse for, og dermed ejerskab til de tiltag som igangsættes.

Traditionel involveringsproces

Platformsinvolveringsudvikling

Nedenstående processer står på ovenstående metode.

4.1 Opstart af involveringsprocessen

“Nu møder vi mennesker og starter dialogen op - fællesskaber opstår”

I opstarten af involveringsprocessen skal vi have samlet beboere og brugere til den fælles opgave at begrønne dele af Istedgade. Vi tager udgangspunkt i de allerede definerede behov og ønsker om grønt samt identificere nye. Ligesom vi skaber inspiration til nye ideer.

Ud fra den måde vi arbejder på, opbygges indholdet i opgaven undervejs tilpasset den specifikke kontekst. Som beskrevet ovenfor kommer vi kun med en lille del af opgaven som defineret på forhånd (rammer, økonomi, begrønning ud fra beboernes egne ønsker) - som borgerne så spiller ind på og som vi bearbejder fagligt. Den fremgangsmåde har givet virkelig gode resultater i alle vores tidligere projekter, og er hovedårsagen til at vores projekter er blevet vellykkede. Derfor vil vi her kort opridse nogle ingredienser som vi ved involveringsfasen skal indeholde - og håbe at vores meritter skaber tillid til, at vi kan udvikle den rette metode også i denne lokale kontekst:

Involveringsfasens formål er at tænde følelser og engagement. Både for naturen, planter, blomster og vores relation til og involvering i naturen, men også for fællesskabet og den store interesse for bæredygtighed. Det at være noget mere, når vi er sammen med nogen, og for nogen, om noget vedkommende. Disse to størrelser skal flettes sammen som en vedbend om et træ.

For at skabe en platform for, at vi kan være sammen om spot-begrønningen, benyttes kunstens rum. Her er der frit slag, kreativt, ingen faggrænser og muligheden for at udvikle noget nyt og anderledes - på en måde hvor kærlighed, fællesskab, værdier, økologiske tænkning og en etik der er i integritet, kan komme i spil. Kunsten har en anden position og ståsted end meget andet i samfundet og er et godt sted at forske, metodeudvikle og rekonstruere i. Dette har vi metodeudviklet på i vores andre projekter, fra Livsudviklingshaven i Halden Fængsel, Enghave Minipark, Folkets Park til Have-gårdrummet i Odense.

Værdimæssigt arbejder vi ud fra at alle mennesker har ressourcer og gerne deltager i processer, der er vedkommende for dem selv. Det sidste er vigtigt at pointere. Vi tror ikke på længerevarende engagement, uden at det vi engagerer os i, er vedkommende for os selv. Et sådan vedkommende engagement har vi f.eks. set i Enghave Minipark, hvor øldrikkerne stadig, efter 3 år, plejer miniparken. Både den daglig rivning af gruset, opsamling af kapsler og affald samt den årlige oliering af den 45 m lange mahogni bænk. Ligesom de udvikler på arkitekturen og f.eks. har valgt at pergolaen skulle have mange forskellige farver fremfor een.

Med det afsæt har vi som nævnt kigget på hvad der er vedkommende for Vesterbroene, dvs. på hvad de definere som ønsker - og her er der belæg for et stort ønske om grønt! Dette er hele projektets fundament.

Det sociale

På det sociale område har der igennem årene været kæmpet mange kampe om byrummet på Vesterbro imellem forskellige beboerfraktioner, erhvervsdrivende, udsatte og kommunen i forhold til f.eks. stofmisbrug, alkoholisme og prostitution. Ligesom den gamle arbejderkultur og tolerancen for de svage er gået i arv til nogle - imens andre har medtaget andre mere individualiserede omgangstraditioner. Vi har igennem 9 projekter på Vesterbro stået i midten af disse konflikter, gnidninger og krige.

Her vil vi bruge en metode bl.a. udviklet i Café Heimdal projektet (se [her](#)) og Folkets Park (se [her](#)), hvor to konflikterende parter blev sat sammen til at løse en opgave af fælles interesse. Ved at tage Vesterbroene og give dem et "grønt mulighedsrum" kan de stå skulder mod skulder og se på en fælles opgave, til glæde for alle: Begrønningen af deres gade!

Vi forstiller os en proces som forløber således:

- Beboernes ønsker om mere grønt (gør det eksplicit at vi har hørt og opdaget deres ønsker, kvalificer tankerne fagligt)
- Kunst-begrønnings-mulighedsrummet (dette kan vi, det er økonomien, det er mulighederne)
- Afholde inspirationsevents, hvor de får en naturfaglig indsigt i mulighederne
- Sætte rammerne op (det er tidsplanen, økonomien, det kræves der af jer og os, de professionelle hjælper til vores rådighed)
- Opsummeringsrapport

I disse faser vil vi samarbejde med beboere og brugere om processens form, med vores koordinering, sparring og faglighed koblet på.

I involveringsfasen vil vi også igangsætte mindre midlertidige fysiske prototype tiltag, som sætter krop, taktilitet og virkelighed på ideer og muligheder. Det kan f.eks. være byggeevents, sammensæt og giv en blomsterbuket til en du ikke kender, ture til steder hvor de har eller er igang med at plante grønt, etc. Netop at gøre ideer fysiske er kunstens grundsten! Og det har i mange projekter, også langt flere end vores egne, vist sig at kunne skabe interesse og langt mere konkret forståelse af hvad det hele handler om. Så dette handler om at bevæge de involverede fra det abstrakte konceptuelle til det helt konkrete fysiske. Her er det vores erfaring at mange mennesker har brug for at komme hen, før et givent projekt bliver indoptaget som muligt.

4.2 Konceptualiseringsfasen

“Nu fødes de fælles ideer”

I konceptualiseringsfasen skal vi sammen definere hvilke projekter vi vil lave, hvor, hvad de skal indeholde, hvilke værdier de skal tage afsæt i og hvad formålet med dem er.

Her benytter vi os af en mere kendt konceptudviklings- og designproces, som vi har benyttet i alle vores byggeprojekter - men vil i sagens natur tilpasse den og finde metoder undervejs til at skabe de bedste resultater:

- Fælles analyse og kontekstforståelse
- Behovsanalyse og idéudvikling
- Definere sites og omfang (koordinere med driftsorganisation)
- Programudvikling og prototyping (1:1 modeller og optegninger, midlertidige forsøg, etc)
- Planlægning af frivillighedsindsats
- Projektering

En central del bliver at finde de spots vi skal begrønne og organisere frivillige, kommune og fagfolk omkring, således at projekterne bliver realistiske, gennemførbare og driftssikrede.

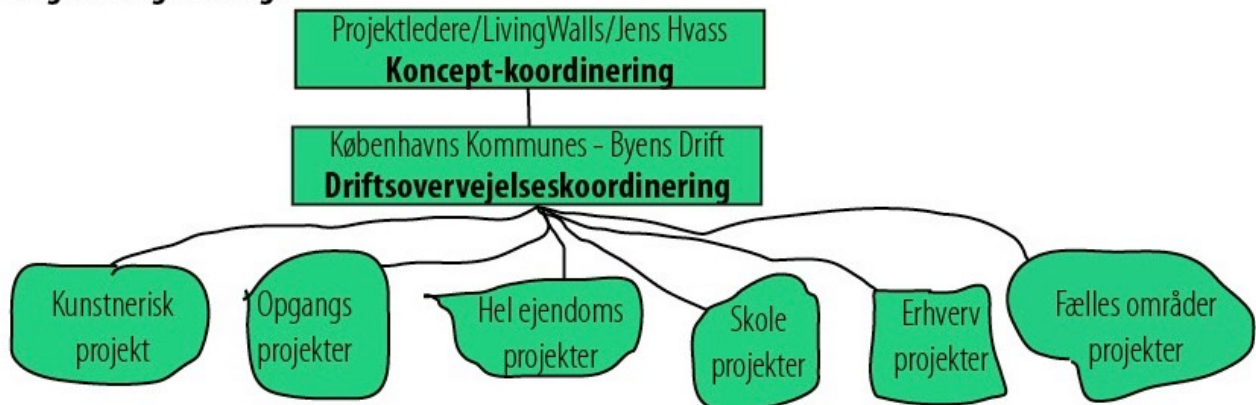
Stederne kan være forskelligartede, f.eks. kan det være en hel ejendom som går sammen om en

facade eller gavl, en enkelt opgang som organiserer sig med butikken og gadens folk om en port

eller indfaldsvej, en skole som finder et sted som langsigtede indgår i undervisningen eller en virksomhed som enten vælger at begrønne eller ligefrem laver en grøn produktion af f.eks. blomster, sedum eller byrumsmøbler til begrønning andre steder. Disse kan så løbende være udstillet og demomodeller i brug på gaden. Disse sites og hvordan der begrønnes skal så koordineres med det overordnede koncept (projektlederne), passe til arkitekturen i gaden/på ejendommen (Jens Hvass), tjekkes for holdbarhed (LivingWalls), drift (KKs Byens Drift) og formidling udarbejdes (Træstubben).

Begrønningsstrategi

4.3 Etableringsfasen

“Nu skal planterne i jorden”

I etableringsfasen skal vi anlægge bede, opsætte espalier, indkøbe planter og plante dem. Her får det hele krop og er det tidspunkt som alle møderne, inspirationseventsene, workshopsene, organiseringerne, nye fællesskaber og skitserne har peget hen imod. Det er glæden ved alt

arbejdet, der nu belønnes, når lastbilerne kommer med planterne og vi alle står klare med arbejdschandsker, skovle og trillebørere og skal have hænderne i jorden. Denne fase indeholder:

- Indkøb af planter og jord, etc.
- Bygning af plantekasser og byrumsinventar
- Klargøring af bede
- Opsætning af espalier
- Driftsundervisning
- Opstartspleje af planter
- Organisering af åbningsfest
- Åbningsfest

For det store beløb i budgettet (se økonomi afsnittet nedenfor) kan vi få en plante (vedbend, slyngplante, træ/buske) på hver side pr. ca. 10 m op ad hele Istedgades 1 km lange forløb .

Arbejdet vil blive udført af en kombination af frivillige beboere, gartnere fra LivingWalls, Københavns Kommunes Byens Drift (grønt team) og anlægsentreprenører fra Istedgade renoveringen. I perioden frem til november 2015 stiller Københavns Kommune deres entreprenør til rådighed for Istedgade grønne spots beplantning. Der er budgetteret med LivingWalls fulde etableringsomkostninger (på trods af de andres hjælp), idet en etablering med frivillig er mere tidskrævende og skal involvere undervisning undervejs. Dette sikrer kvaliteten, vidensoverføring og ikke mindst ejerskabet som driftsfasen er helt afhængig af.

4.4 Driftprocessen

“Nu lever vi i en grøn gade og plejer vores planter sammen”

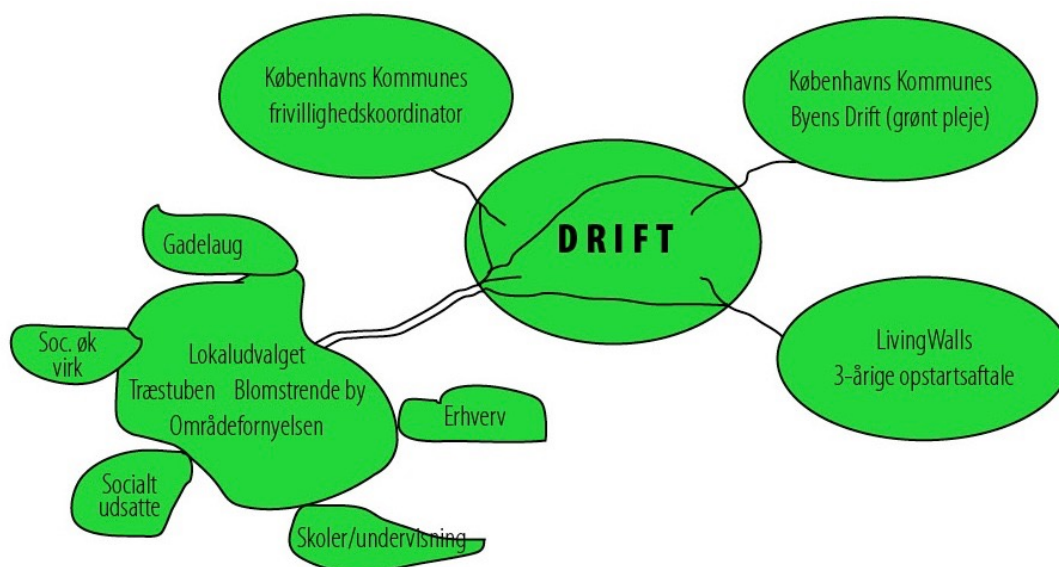
I driftsfasen skal vi have organiseret driften og undervisningen i denne. Driften omhandler både:

- Pleje af planter og bede
- Genopretning af visnede eller ødelagte bede
- Platform for beboernes egen udvidelse af begrønningen
- Drifts/planteundervisning
- Organisering af driften og sikring af dens fremdrift

Der er afsat midler til et-tre års pleje af planterne af gartnerfirma, som også involvere et samspil med beboere, således at de undervises og rådgives. Derudover skal der organiseres et gadelaug, som koordineres af Københavns Kommunes Frivillighedskoordinering (se vedlagte skitse til aftale “Forankringsprincipper for grønne frivillige i Teknik- og Miljøforvaltningen”) og som sætter frivillige beboere og kommunens driftsfolk sammen. Ligeledes er der indgået formelle samarbejder med Lokaludvalget, Områdefornyelsen og Blomstrende by/Træstubben som er et kommunalt naturundervisnings- og beboerforankringsprojekt med følgende rammer:

“Den formbare byNatur”- inddragelse af børn & unge i anlægsprojekter i det offentlige rum.

“Omstillingsformidling” - hvordan kan vi bruge hinanden og naturens ressourcer på en bæredygtig måde?

Disse tre organisationer kan være igangsættere, tovholdere på og organisere driftstiltag. F.eks. ved at skole opstarter et grønt areal, som indgår i deres løbende undervisning. Et socialt projekt bruger etableringen og plejen af et grønt areal som en del af deres (by)haveterapi, en erhvervs- eller socialøkonomisk virksomhed har det som en del af deres visuelle identitet eller produktion af grønt. Hvordan konstellationen for forankring og drift bliver med de tre organisationer og evt. andre nye samarbejdspartnere, udvikles i projektperioden.

Andre organisationer på Vesterbro kan indtænkes: Settlementet, som er en af Danmarks største sociale organisationer, som arbejder med at sikre borgerne medlevnen i samfundets fællesskab. Mændenes Hjem, Klippen, Istedgade 100, Værestedet i Lyrskovgade og Reden, som alle arbejder med socialt udsatte.

Ligeledes er det interessant at skabe en afslutning i vores projektdeltagelse, som gør at beboerne selv kan videreudvikle på projektet. Derfor er der indtænkt både inspirationsevents, undervisning og rådgivning i budgettet, således at beboerne har grundlaget for dette.

5. forandringsteori

Kunstteamet vil bruge forandringsteorien (se bilag "Forandringsteori") som et overordnet arbejdsplan, der skal være med til at skabe overblik og retning i projektets mange processer. Bilaget er en skitse, da selve processen med forandringsteorien først igangsættes ved projektstart, hvor forandringsteorien udarbejdes sammen med beboere og brugere af Istedgade.

6. Projektets succeskriterier

Primære

- At Istedgade opleves som en grøn bygade i Danmark
- At en stor andel af beboere på og omkring Istedgade kender til projektet og føler det er for, med og af dem.
- At min. 300 beboere og brugere af Istedgade bliver inddraget i involveringsprocesserne og at 100 er aktive i etableringsfasen.

- Min. 20 begrønningsprocesser (en gavl, en ejendom, en facade, etc.) bliver afviklet i løbet af de to år ved det store budget og 5 ved det lille budget.
- At 2/3 af alle begrønningsprocesser involverer beboer og brugere fra forskellige sociale lag.
- At driften af de forskellige begrøninger bliver varetaget af min. 50 inddragede aktive beboere/brugere eller institutioner.
- At der bliver metodeudviklet på kunsten rolle som lokaludvikler.
- At der bliver udbredt viden om projekt og proces ved PR, filmdokumentar og bogudgivelse.
- At der skabes større fællesskab imellem forskellige social grupper, med færre konflikter til følge
- At mennesker fra alle sociale lag ses som havende ressourcer og inputs til begrønning af Istedgade

Sekundære

- Det er et mål at projektet skaber lokalt, nationalt og international synlighed på naturen i det urbane og kunsten som udvikler.
- At der udvikles ny viden om den urbanes naturs indvirkning på et lokalmiljø
- At stressniveauet ved at færdes på Istedgade sænkes, som følge af naturens tilstedeværelse

Forudsætninger

- At Københavns Kommune forpligtiger sig til at drifte kunstværket/begrønningen. Dette ses som en brugerdrift (organiseret i et gadelaug) koordineret af Københavns Kommunes Frivillighedskoordinering med fagligt tilsyn og supplerende drift af Københavns Kommunes Byens Drift (grønt pleje).

7. Organisering af projektet:

Projektet er organiseret igennem foreningen ARD som varetager de administrative opgaver. ARD har igennem de seneste år specialiseret sig i at varetage kunstprojekter (se bilag "foreningen ARDs CV")

Selve projektet afvikles af projektets kunstteam i tæt samarbejde med lokale beboer og brugere. I det samspil vil der blive inddraget relevante fagligheder som konsulenter. Organisationen er:

7.1 Kunstteamet

Kenneth A. Balfelt, projektleder

billedkunstner og HD (A), har lavet socialt brugerinvolverende byrums- og parkprojekter i 15 år for bl.a. Odense, Vejle, Køge, Brande-Ikast og Københavns Kommune ud fra en kunstnerisk platform, rapporten "[Byen som dagligstue](#)" om at få velfungerende off. rum med socialt udsatte for Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikt samt en terapihave i Halden Fængsel i Norge. Har lavet 9 byrums-kunstprojekter på Vesterbro i København.

Jon Nedergaard, projektleder

Projektudvikler, Har 15 års erfaring med udvikling og afvikling af projekter i Social, kulturel og uddannelsesmæssig kontekst. Har tidligere siddet i undervisningsministeriet og integrationsministeriet som projektudvikler samt udviklet kunstprojektet TARD i samarbejdet med Kenneth A. Balfelt.

Ditte Channo, anlægsgartner, direktør i LivingWalls (www.livingwalls.dk), videregående studier ved Kunstakademiets Arkitektskole, afdeling 1 - By og Landskab samt Diplom i Projekt ledelse fra Niels Brock

Jens Hvass, arkitekt Ph.d, (www.jenshvass.com), står bag forskningsprojekterne "Nørre Kvarters grønne lunger" og "Byens grønne lunger". Tidl. centerleder for miljøpunkt.

Jørgen Kreiner-Møller, byggefaglig konsulent (fra Statens Kunstfond), arkitekt maa + byggeøkonom mdb

Projektassistent, vacant.

7.11 Styregruppe for kunstopgaven

- **Tina Saabye,** stadsarkitekt, Københavns Kommune
- **Anne Mette W. Nielsen,** repræsentant for Vesterbro Lokaludvalg
- **Jens Peter Munk,** fagansvarlig for byens monumenter, Københavns Kommune

- **Katja Bjørn,** videokunstner, Statens Kunstfonds Legatudvalg for billedkunst
- **Birgitte Anderberg,** kunsthistoriker, Statens Kunstfonds Legatudvalg for billedkunst

- **Louise Straarup,** konsulent i Kulturstyrelsen og sekretær for styregruppen for kunstopgaven
- **Peter Henrik Johannessen,** Københavns Kommune, projektleder for anlægsprojektet i Istedgade
- **Lene Crone Jensen,** formidlingsleder på Københavns Museum
- **Ulrich Harre Andersen,** kommunikationsmedarbejder i Københavns Kommune

7.12 Forskning

Ditte Vilstrup Holm, ErhvervsPhD hos Kulturstyrelsen i samarbejde med Copenhagen Business School, følger projektet og skriver om brugerinddragelse/deltagelse i kunstprojekter.

8. Tids- og aktivitetsplan

Se bilag "Tids og aktivitetsplan".

9. Samarbejdspartner

Københavns Kommune, er initiativtager og opdragsgiver på projektet ifm. renovering af Istedgade. De har bidraget økonomisk til projektet og overtager det fra Statens Kunstfond med en formel forpligtigelse til at drifte og vedligeholde "værket". De deltager desuden med entreprenørydelser projektet parallelt med deres renovering af Istedgade samt med tilladelser og frivillighedsorganisering. En mere formel driftsorganisering og aftale er under udarbejdelse under ledelse af projektleder Peter Johannesen og stadsarkitekt Tina Saaby.

Statens kunsthåndværk, støtter kunst i det offentlige rum af høj kunstnerisk, arkitektoniske og anlægsmæssige kvalitet og udvælger kunstnere til dette. Har i dette projektet peget på Kenneth A. Balfelt som kunstner ud fra Københavns Kommunes ansøgning om kunst på Istedgade.

Vesterbro Lokaludvalg, Lokaludvalget har bl.a. til opgave at fremme demokrati-, kultur- og netværksaktiviteter på Vesterbro og kan sikre kontinuitet og lokalforankring af projektet.

Områdefornyelsen Centrale Vesterbro Øst og Vest (2011-2017), har demokrati og deltagelse som tema især ift. inddragelse af børn og unge og udsatte grupper. Indsatsen er helhedsorienteret og omfatter både fysiske, sociale, kulturelle, organisatoriske og miljømæssige projekter. Der er indgået partnerskabsaftale om at lave "Små grønne pauserum" på og ved Istedgade.

Træstubben Naturværksted og Blomstrende By, v/Felix Becker, Projektleder, Urban Miljø- & Naturvejleder, Cand. Pæd. Arbejder med "Den formbare byNatur"- inddragelse af børn & unge i anlægsprojekter i det offentlige rum og "Omstillingsformidling" - hvordan kan vi bruge hinanden og

naturens ressourcer på en bæredygtig måde? Se mere om [træstuben](#) og [Blomstrende by](#). Skolereformen satser på at eleverne kommer ud (udeskole og åben skole) og møder virkeligheden for at inddrage byen og møde naturen og fænomener i deres egne omgivelser. Dette vil vi arbejde aktivt med.

Københavns Museum, skaber udstillinger om hovedstaden og præsenterer København som en moderne metropol med et levende dynamisk forhold til sin kulturarv. De er med som formidlingspartner og rådgiver, til en evt. udstilling og for at lade projektet indgå i deres samling.

Foreningen ARD (Art Research Dialogue) er etableret i 2010 for at bruge kunst som værktøj til at udvikle sociale samfundsrelaterede forhold. Har bl.a. lavet projekter i Tingbjerg, Niger, Folkets Park, Vejle og Odense med støtte fra og projekter for større fonde, kommuner og Danida midler. ARD er den administrative ramme om projektet. Kenneth A. Balfelt og Jon H. Nedergaard sidder i bestyrelsen.

10. Aftaler

Københavns Kommune har godkendt begrønningsprojektet for Istedgade som både sikrer muligheden for at begrønne Istedgade og giver adgang til entreprenørydelser som renoveringsprojektet på Istedgade har til rådighed.

I henhold til normal procedure omhandlende kunstværker fra Statens Kunstfond er det Københavns Kommune som har driftpligten.

“Kunstværker, som med støtte fra Statens Kunstfond udføres til det offentlige rum, skal vedligeholdes af den institution/ myndighed, hvor værket opsættes. Ansøger skal derfor tilkendegive at kunne påtage sig ansvar for drifts- og vedligeholdelsesforpligtigelsen.”

Fra Statens Kunstfonds standardkontrakt

Københavns kommune har dertil tilknyttet 2 frivillighedskonsulenter til udviklingen af en lokal forankret drift.

11. Økonomi

Der er to scenarier mht. budget, det ene udelukkende med finansiering fra Statens Kunstfond, hvor der er afsat kr. 625.000 til begrønning og landskabsarkitekt og det andet med yderligere finansiering fra Nordea Fonden, hvor der er afsat ca. kr 3,1 mio. til begrønning og landskabsarkitekt. Begrønningen omfatter vedbend, slyngplanter, træer, byrumsmøbler og belysning.

12. PR og Marketing

ISTEDGADE GRØNNE SPOTS er et så markant et projekt at der er et stort potentiale for PR. Der vil blive udarbejdet en strategi for markedsføring af projektet.

13. Dokumentation og evaluering

Igennem hele projektet vil der ske en dokumentationsopsamling dels ved statistik, opsamling fra møder og event og dokumentation i form af billeder og video.

Video-dokumentation

Hvis der opnås finansiering fra Nordea Fonden vil video og fotodokumentationen foregå gennem hele processen og vil føre til en dokumentar om projektet. Udarbejdelsen af dokumentaren vil

blive udført af professionelle og det vil være et mål at dokumentaren når ud til en landsdækkende tv-station og vist i forskellige udstillingssammenhænge - evt. på Københavns Museum.

Bogudgivelse

ISTEDGADE GRØNNE SPOTS vil ved Nordea finansiering udkomme i bogform, hvor projektet vil blive gennemgået og relevante metoder og processer vil blive belyst. Færdiggørelsen af bogen vil ske efter afslutningen på selve projektet.